

Školení pro úředníky Úřadů práce v oblasti dětských skupin a služby péče o děti

Systémová změna v oblasti sladění rodinného a pracovního života prostřednictvím inovativního konceptu sousedských dětských skupin
reg. č. CZ.03.03.01/00/23_051/0002955

Spolufinancováno
Evropskou unií

Zakotvení dětských skupin v systému služeb péče o děti

5. 11. 2024
Mgr. Jiřina Kunášková

Obecně k systému předškolní péče a předškolního vzdělávání

- Systém je tvořen různými zařízeními, která spadají pod více ministerstev (podrobněji na dalších slidech)
 - V ČR dlouhodobě nedostatek míst v předškolních zařízeních, především pro děti mladší 3 let
 - kritika ze strany Evropské unie, neplnění tzv. Barcelonských cílů
 - vliv na sladování rodinného a pracovního života
 - přínosy vysoce kvalitních předškolních zařízení pro děti, především pro ty ze znevýhodněného prostředí
- vznik dětských skupin a jejich následná podpora (finanční i metodická) a rozvoj jako jedna z priorit MPSV**

System předškolní péče a předškolního vzdělávání

- **Mateřské školy**
 - Upraveny školským zákonem (č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
 - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- **Dětské skupiny**
 - Upraveny zákonem o dětské skupině (č. 247/2014 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
 - Ministerstvo práce a sociálních věcí
- **Péče o děti zajišťovaná na základě živnost. oprávnění**
 - Upraveny živnostenským zákonem (č. 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
 - Ministerstvo průmyslu a obchodu

Další služby pro děti předškolního věku

→ Fungují dle obecně platných právních předpisů

- **Lesní kluby**

- Komunitní projekty realizované neziskovými organizacemi. Nabízejí vzdělávání ve venkovních prostorech pro děti z komunity.

- **Mateřská rodinná a komunitní centra**

- Nabízejí volnočasové aktivity pro rodiny s dětmi, krátkodobé hlídání a vzdělávací programy.

- **Předškolní kluby při sociálních službách**

- Zaměřují se na přípravu dětí a jejich rodičů na nástup do běžných MŠ, často zřizované jako sociální služba pro sociálně vyloučené rodiny.

Péče o děti - živnosti

- **Živnost volná**
 - Obor činnosti č. 72 „Mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti“
 - Obor činnosti č. 79 „Poskytování služeb pro rodinu a domácnost“
 - Bez specifických požadavků na poskytovatele ani službu
- **Živnost vázaná** - „Péče o dítě do tří let věku v denním režimu“
 - Obsahem je výchovná péče o svěřené děti do tří let věku v denním nebo celotýdenním režimu, zaměřená na rozvoj rozumových a řečových schopností, pohybových, pracovních, hudebních, výtvarných schopností a kulturně hygienických návyků přiměřených věku dítěte. Zajišťování bezpečnosti a zdraví dětí, jejich pobytu na čerstvém vzduchu, stravování, spánku v odpovídajícím hygienickém prostředí a osobní hygieny dětí, včetně poskytování první pomoci.
 - Stanoveny pouze kvalifikační požadavky a požadavky na provoz (hygiena)

Mateřské školy

- Součást vzdělávací soustavy, financovány státem
- Cílem je podpora rozvoje osobnosti dítěte, jeho citového, rozumového a tělesného rozvoje a osvojení základních pravidel chování a základních životních hodnot a mezilidských vztahů.
- Poskytují vzdělání dětem ve věku od 2 let do zpravidla 6 let s tím, že dítě od 3 let má na přijetí právní nárok.
- Povinné předškolní vzdělávání (poslední rok před ZŠ)
- Rámcový vzdělávací program – určuje povinný rozsah, obsah a podmínky vzdělávání
- Vzdělávání zajišťují pedagogičtí pracovníci
- Dány požadavky na provozní podmínky a hygienické požadavky
- Maximální kapacita 24 (28) dětí

Mateřské školy

statistiky šk. rok 2023/2024

- Existovalo 5 398 MŠ
- Navštěvovalo je 364 491 dětí
- Zřizovatelé:
 - Nejčastějším zřizovatelem jsou obce (cca 89 % MŠ), dále soukromý sektor, kraje a církve
- Počet odmítnutých žádostí celkem: 43 715 (cca 26 % ze všech žádostí, avšak pozor - lze podat více žádostí)
 - Nově zapsané děti mladší 3 let: 25 979
 - Zamítnuté žádosti o zápis dětí mladších 3 let: 25 185

Dětské skupiny

- Služba péče o dítě předškolního věku (od 6 měsíců do zahájení povinné školní docházky, pro děti mladší 1 roku zvláštní podmínky)
- Mimo domov, v kolektivu dětí, pravidelná péče
- Péče zaměřena na zajištění potřeb dětí, výchovu, rozvoj schopností a dovedností, kulturních a hygienických návyků
- Maximálně 24 dětí (možnost sdílení míst), nejčastěji 12 dětí
- Na neziskové bázi – finančně dostupná
- Kvalifikace pečujících osob a další vzdělávání – kvalitní poskytování služeb
- Standardy kvality péče o děti v DS – zaručení určité úrovně služeb a stálá snaha o zvyšování kvality služby ve všech oblastech

Dětské skupiny

aktuální statistiky k 4. 11. 2024

- Funguje 1 859 dětských skupin
- Počet míst pro děti: 25 106
- Nejvíce DS dle krajů:
 - Praha: 350, kapacita 4 728 míst
 - Středočeský kraj: 316, kapacita 4 106 míst
 - Jihomoravský kraj: 269, kapacita 3 961 míst
- Nejméně DS dle krajů:
 - Karlovarský: 20, kapacita 262 míst
 - Vysočina: 48, kapacita 579 míst

Výhody dětských skupin

- Přispívají k lepšímu sladění pracovního a rodinného života
- Obohacují nabídku služeb péče o děti (zejm. děti 1 – 3 roky)
- Pomáhají socializaci a rozvoji dítěte (děti se speciálními potřebami)
- Jsou finančně dostupné
- Individuální přístup – více pečujících osob
- Časová flexibilita (sdílená místa)
- Rodinný charakter
- Přijímání dětí v průběhu celého roku
- Možné tematické zaměření

Hlavní rozdíly MŠ x DS

Mateřská škola

- MŠMT
- předškolní vzdělávání
- děti ve věku od 2 let do zahájení povinné školní docházky
- zajišťuje povinné předškolní vzdělávání
- školní vzdělávací program

Dětská skupina

- MPSV
- služba pro rodiče, výchova a péče o dítě
- děti ve věku od 6 měsíců do zahájení povinné školní docházky
- povinné předškolní vzdělávání formou individuálního plánu
- plán výchovy a péče

Děkujeme za pozornost